

Stortingets justiskomité
Justisdepartementet

dato: 24.05.2011

Vedr. endringer i offentleglova

Norsk Presseforbund (NP) er fellesorganet for alle norske medier i etiske og redaksjonelt faglige spørsmål. Norsk Redaktørforening (NR) organiserer rundt 750 norske redaktører fra alle typer medier. Norsk Journalistlag (NJ) er organisasjonen for redaksjonelle medarbeidere og frilansere som har journalistikk som hovedyrke. Mediebedriftenes Landsforening (MBL) er mediebedriftenes bransje- og utgiverorganisasjon. Alle foreningene skal blant annet verne om yringsfrihet og informasjonsfrihet.

Organisasjonene viser til pressemelding datert 20.05.2011 Nr. 34 - 2011 vedr endringer i offentleglova. Forslaget er oversendt Justiskomiteen uten at det har vært gjennomført alminnelig høring. Vi vil med dette be om at komiteen ikke behandler forslaget, før alminnelig høring er gjennomført.

Regjeringen vil endre loven slik at det skal kunne gjøres unntak fra innsynsretten for fødselsnummer og lignede identifikasjonsnummer. For det andre skal det kunne gjøres unntak fra lønnsoppgaver så lenge innsyn i bruttoutbetalingene gis på annen måte.

Vi viser til Utredningsinstruksen punkt 5.4 som sier når man kan unnlate alminnelig høring:

"5.4 Unntak fra alminnelig høring

Alminnelig høring kan unnlates dersom den

- a. ikke vil være praktisk gjennomførlig,*
- b. kan vanskeliggjøre gjennomføring av saken eller vil svekke tiltakets effektivitet, eller*
- c. må anses som åpenbart unødvendig.*

Beslutning om å unnlate alminnelig høring kan fattes av fagdepartementet dersom ett eller flere av vilkårene i første ledd er oppfylt. Dersom alminnelig høring unnlates, bør ansvarlig instans vurdere innhente synspunkter i saken fra berørte på annen måte."

Vi kan ikke se at noen av disse vilkårene er oppfylt for de endringene som foreslås.

For tilgang til fødselsnummer finnes etter det vi kjenner til ingen dokumentasjon for departementets påstand om at det er en *"sammenheng med faren for identitetstjuveri"*. Departementet har heller ikke lagt fram noe dokumentasjon på dette i Prp.125 L. Vi kan derfor ikke se at vi er i en situasjon som fremtvinger denne type strakstiltak som regjeringen legger opp til.

Vi er også kritiske til departementets påstand om at *"det samstundes ikke er noko ved omsyna og føremåla bak innsynsretten som tilseier at det må vere rett til innsyn i fødselsnummer"*. Fødselsnummer er i dag vår sikreste identifikator, og brukes både av mediene og andre som ønsker å gjøre søk i offentlige registre, som for eksempel Brønnøysundregistrene. Betydningen som identifikator er også fremhevet av Justisdepartementet selv som skriver følgende i sin høringsuttalelse til "Rapport, 27.11.2007: Utveksling av grunndata på personinformasjonsområdet":

"Uansett om man beholder dagens fødselsnummer eller innfører en mer informasjonsnøytral identifikator, vil identifikatoren bli brukt i svært mange sammenhenger, forekomme i mange former for korrespondanse og finnes på mange typer dokumenter som folk bærer på seg. Uavhengig av en eventuell ny utforming av identifikatoren vil den derfor like lite som dagens fødselsnummer (og personnavnet for den saks skyld) være egnet til autentiseringsformål. Vi er enig med arbeidsgruppen i at personidentifikatoren bør være allment tilgjengelig. Identifikatoren avhjelper de mangler personnavnsystemet har i identifikasjonssammenheng".

Vi finner det derfor noe ulogisk at man nå vil fjerne retten til innsyn i fødselsnummer etter offentleglova, samtidig som at dette er noe man har krav på, og som er nødvendig, i andre sammenhenger.

Når det gjelder forslaget om skal det skal kunne gjøres unntak fra lønnsoppgaver så lenge innsyn i bruttoutbetalingene gis på annen måte, er også dette en endring av stor betydning. Vi har flere eksempler på at innsyn i lønnsoppgaver har vært avgjørende kildemateriale i saker der mediene har avdekket økonomisk kriminalitet og korrupsjon. Å få innsyn i det primære kildemateriale er selve kjernen av offentlighetsprinsippet og offentleglova. Det å få utlevert enkeltopplysninger fra lønsslippen er ikke det samme.

I lys av dette er vi uenig i påstanden fra regjeringen om at *"Framlegget gjeld mindre endringar som ikkje rokkar ved dei vesentlege elementa i innsynsretten."*, jf. Prop. 125 L (2010–2011) kap. 1. Slik vi ser det har man verken rettslig forankring eller en god nok begrunnelse til å endre disse reglene uten alminnelig høring.

På bakgrunn av dette ber vi om at forslaget i Prop. 125 L (2010–2011) ikke behandles av Stortinget før man har gjennomført alminnelig høring i tråd med vanlig prosedyre.

Med hilsen

For Norsk Presseforbund

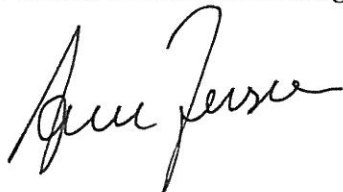
Kristine Foss
Juridisk rådgiver

For Norsk Journalistlag

Ina Lindahl Nyrud
advokat

For Norsk Redaktørforening

Arne Jensen
assisterende generalsekretær

For Mediebedriftenes Landsforening

Pernille A. Børset
fagsjef

Kopi:
Arkivforeningen
Brønnøysundregistrene